

«Слова Купалы да творчасці кліча»

Сёлета культурная грамадскасць нашай краіны святкавала 140-годдзе з дня нараджэння класіка беларускай літаратуры Янкі Купалы. У Мінскай вобласці да гэтай падзеі прымеркавалі літаратурны форум маладых паэтаў «Слова Купалы да творчасці кліча». Раз на два гады Галоўнае ўпраўленне культуры Мінскага аблвыканкама і Мінская абласная бібліятэка імя А. С. Пушкіна ладзяць творчае спаборніцтва для выяўлення маладых талентаў вобласці. Гэтым разам арганізатарамі конкурсу выступілі таксама аддзел ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Лагойскага райвыканкама, установа «Дзяржаўны літаратурны музей Янкі Купалы».

Журы конкурсу ўзначаліў старшыня Саюза пісьменнікаў Беларусі, кразнаўца, літаратуразнаўца, журналіст, лаўрэат прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За духоўнае адраджэнне» Алесь Карлюкевіч. У склад экспертнага савета ўвайшлі таксама старшыня Мінскага абласнога аддзялення Саюза пісьменнікаў Беларусі, паэт, публіцыст Леанід Крыванос; старшыня Мінскага гарадскога аддзялення Саюза пісьменнікаў Беларусі, паэт, прэзідэнт перакладчык, крытык, мовазнаўца, лаўрэат Нацыянальнай літаратурнай прэміі Міхаіл Пазнякоў; паэт, прэзідэнт перакладчык, лаўрэат спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і Нацыянальнай літаратурнай прэміі Рэспублікі Беларусь Віктар Шніп; кіраўнік народнага клуба кампазітараў і паэтаў Мінскай вобласці «Жывіца» Мінскага абласнога цэнтры народнай творчасці, пісьменніца Ірына Карнаухава.

Абласны форум маладых паэтаў Міншчыны «Слова Купалы да творчасці кліча» прайшоў у канцы мая ў жывапісных мясцінах Лагойскага раёна. У выніковым мерапрыемстве прынялі ўдзел 34 юныя аматары паэтычнага слова з 14 раёнаў вобласці. Папярэдні адбор адбыўся на ўзроўні раённых бібліятэк. Затым вершы маладых паэтаў ацанілі члены журы. Дыплом за I месца атрымала Анастасія Грыбовіч з Мядзельскага раёна. Дыпламамі за II месца ўзнагароджаны Аляксандра Тужыкава з Мінскага раёна і Дар'я Грыбовіч з Мядзельскага раёна. Дыпламамі за III месца — Кацярына Палітаева з Мінскага раёна і Аліна Шакаль з Дзяржынскага раёна.

Форум стартаваў у Мінскай абласной бібліятэцы імя А. С. Пушкіна. Пасля ўдзельнікі, што прайшлі папярэдні адбор, а таксама члены журы і арганізатары мерапрыемства на камфартабельным аўтобусе накіраваліся ў падарожжа па купалаўскіх мясцінах. Па дарозе на Лагойшчыну вучоны сакратар Дзяржаўнага літаратурнага музея Янкі Купалы Галіна Варонава расказвала маладым паэтам Міншчыны гісторыю стварэння вядомых твораў класіка беларускай літаратуры.

У вёсцы Харужанцы Лагойскага раёна ўдзельнікі форуму гасцінна сустрэлі прадстаўнікі аддзела ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Лагойскага райвыканкама. Затым адбылося ўрачыстае ўскладанне кветак да помніка Янку Купалу ў філіяле Дзяржаўнага літаратурнага музея Янкі Купалы «Акопы».

Падчас інтэрактыўнай экскурсіі па экспазіцыях музея ўдзельнікі форуму даведліся пра цікавыя факты з жыцця і творчасці песняра, разгадалі рэбусы,

танцавалі і спявалі беларускія прыпевы, якія развучыла з маладымі паэтамі народны майстар Алена Гурэцкая. Праграма форуму была інфармацыйна насычаная і вельмі разнастайная.

У Мастацкай галерэі Сяргея Давідовіча ў Лагойску адбыўся майстар-клас, які з юнымі паэтамі правялі члены журы, адметныя майстры беларускага слова Леанід Крыванос, Віктар Шніп, Ірына Карнаухава. Усе ўдзельнікі семінара чыталі свае вершы, дзяліліся творчымі ідэямі, атрымлівалі парады ад членаў журы.

Вечар творчага майстэрства прадоўжыўся ў Лагойскім раённым цэнтры культуры. Фінальным акордам форуму «Слова Купалы да творчасці кліча» стала святая паэзія «Не загаснуць зоркі ў небе». Адкрыла яго начальнік аддзела культуры галоўнага ўпраўлення культуры Мінскага аблвыканкама Таццяна Краўчонок. Яна прывітала маладых паэтаў Міншчыны і пажадала ім новых творчых вяршынь і поспехаў.

Удзельнікі форуму каля помніка Янку Купалу ў Акапах.

Пераможцам і ўдзельнікам літаратурнага конкурсу ўручылі дыпламы і сувеніры. Са сцэны гучалі віншаванні і музычныя падарункі ў выкананні артыстаў раённага цэнтры культуры. А Пухавіцкі народны тэатр прадставіў усім глядачам урыўкі са спектакля па п'есе Янкі Купалы «Раскіданае гняздо».

Наталія ЖАРКЕВІЧ, фота аўтара

Дар'я ГРЫБОВІЧ

аг. Будслаў, Мядзельскі раён

Прыход вясны

Зайнелы дах трымаў зіму,
І вясне ніяк не падступіцца.
І вясна, бы чуючы віну,
Набірала сілы па крупіцах.

Размякчэлы снег даўно раскіс,
Снегавік стаяў ужо пахілы,
Крыгаход над рэчкаю навіс,
У марозу не хапала сілы.

І прарвала сонца шэрань неба,
Ручайкі нарэшце пацяклі,
Адгукнулася травінкай хлеба,
І пралескі смела зацвілі.

* * *

Вечарэ. Дзень ужо сыходзіць.
Промні сонца лапшачы перад сном.
Месяц замест сонца ўзыходзіць
І сядзіць на небе каралём.
Сонца спіць, і зоркам ўся выгода:
Мітусяцца, чырванню гараць.
Засынае поле, лес, прырода,
І, здаецца, нават птушкі спяць.

Настасся ГРЫБОВІЧ

аг. Будслаў, Мядзельскі раён

Кажуць, «мова мая аджывае»

Ад прадзедаў спакон вякоў
Нам засталася спадчына...
Янка Купала

Кажуць, мова мая аджывае
Век свой ціхі, ёй знікнуць пара.
Для мяне ж яна вечна жывая,
Як раса, як сляза, як зара.
Пімен Панчанка

Кажуць, «мова мая аджывае»,
Што на змену ёй прыйдзе дружая,
Што забудуцца Колас, Купала,
Што вясковай іх мова стала.

Кажуць, Быкаў, Шамякін забыты,
Беларускія школы закрыты.
Кажуць, што на сучаснай арэне
Больш ніхто яе не сустрэне.

Не, прабачце, гатова спрацацца,
Што з ёй будуць яшчэ сустракацца.
Нашу спадчыну нельга забыць!
Жыве мова і век будзе жыць,

Бо сапраўднае штучным не стане...
Слова ж роднае нас не падмане...
І калі з вуснаў чутна размова,
Значыць, суджана жыць нашай мове!

Кабы загінуць — няма і прычыны:
Яна гонар заўсёды краіны!
І гучаць ёй на нашай планеце,
Пакуль ёю гавораць дзеці!

Максім Багдановіч — недасягальная зорка

(трыялет)

«Ён быў, як месяц, адзінокі»,
Загадкай быў ён на Зямлі.
Гады гісторыі плылі,
«Ён быў, як месяц, адзінокі».
«Ён зоркай будзе на Зямлі!» —
Вось так сівярджалі ўсе прарокі.
«Ён быў, як месяц, адзінокі» —
Загадкай быў ён на Зямлі.

Сучаснасці гучанне

Калі душа яго спявае,
Калі святло ў душы гарыць,
Аб ўсім на свеце забывае
Паэт, і пачынае ён тварыць.
Ў радок становяцца героі,
З іх прыклад потым будуць браць.
Імкнуцца ўдалек думкі-мроі,
І тут прастор ім трэба даць.
Часцей сучаснасці гучанне,
Радзей ў гісторыю зірне,
І тэму звыклую каханья
Ніхто з паэтаў не міне.
Паэт увесь, як на далоні —
Адкрыты нават без ключа.
І малады, і з беллю ў скронях
Ён інтрыгуе чытача.

Аляксандра ТУЖЫКАВА

г. Мінск

На заходзе лета

Жоўтае сонца над полем жытнёвым
свеціць. І робіць усё залатым.
Птушкі збіраюцца ў край свой паўднёвы.
Што яны думаюць, мараць аб чым?

Дзеўкі-бязрозкі пад жніўнёўскім небам
жоўтыя ленты ў косы ўплялі.
Золата ў полі ўсё стане хлебам —
самаю смачнаю ежай зямлі.

Пахне прырода і шчасцем, і смуткам...
Сэрца натхнёнае просіць спяваць!..
Грае на струнах душы беларускай
музыка восені. Ўсюды чуваць.

Сябровачцы

Набліжаецца ціха купальская ноч...
Дзень быў доўгі, гарачы, спякотны.
Ты па мякенькай травачцы
свае песні спявай бесклапотна.
Вось хадзем... Адчуваеш, як пахне зямля
залатой і духмянай пшаніцай?
Ў кожнай кветачцы — ты,
ў кожнай травачцы — я...
Ўецца купал блакітнай спадніцы.

Водар кветак і паленай сонцам травы
ты ўдыхаеш з вячэрнім паветрам.
Мудрых продкаў ў купальскую ноч
пазаві,
што любілі наш край запаветны.

Паспрабуй ты бярозку красуню абняць —
цела поўніцца радасцю, сілай!..
Гэта значыць, што нас,
беларускіх дзяўчат,
дзеся ішчасця зямля нарадзіла!

Хай жа вогнішчы паляць ля рэчкі ўсю ноч,
хай жа танчаць ўлюбёныя пары!
Ты высока-высока над вогнішчам скоч,
каб збыліся дзявочыя мары.

Аліна ШАКАЛЬ

г. Дзяржынск

Размаўляй са мной па-беларуску

Размаўляй са мной па-беларуску,
Нават калі шлях твой будзе вузкім,
Ці то ўзімку, ці ў спякоту ўлетку,
Як тады, калі яшчэ падлеткам
Зразумеў ты, што чаруюць кветкі,
Што і птушкам нават жыць у клетках
Нездарма прызначана іх лёсам
І што гэта выгадна нябёсам.
Я цябе прашу, сарваўшы з вуснаў:
«Размаўляй са мной па-беларуску!»
Нават страціўшы сяброўства тоё,
Захаваем значнае былое,
Што ўсім ведаць нам абавязкова —
Гэта мова, гэта наша мова!

Кацярына ПАЛІТАЕВА

аг. Атоліна, Мінскі раён

Краіна дзяцінства

Ляцяць гады. Так хутка час імчыцца!
І кожны з нас сталее год ад года...
А трэба часам хоць на міг спыніцца,
Хоць зрэдку там пабыць,
адкуль ты родам.

Я мару зноў ў дзяцінстве апынуцца,
Прайсці па лузе басаноў з сябрамі,
Ад спеваў птушак раніцай прачнуцца,
Паласавацца смачнымі блінамі.

Там вабіць пах суніц спякотным летам,
Дубы, як волаты, красуюцца ў лесе,
Там спее жыта пад блакітным небам,
Там дзетка клічуць Янкам ды Алесей.

Да матчыных мне б датыкнуцца скроняў,
Пабыць гарэзлівай маленькаю дзяўчынкай,
Пацалаваць пяшчотныя далоні,
Якія час сцягнуў, як павуцінкай.

Мае гады! Так хутка не імчыцеся!
Старэюць маці, пакідаюць хату дзеці...
Прашу, хоць на кароткі час спыніцеся!
Дзяцінства — гэты лепшы дар у свеце!